

Patatbeleving

Illustratie Tomori Nagamoto

SYLVIA WITTEMAN

Ik ben dol op boeken van buitenlanders die in Nederland zijn komen wonen, want zij zien onze gewoontes en taal nog zoals die zijn: vreemd en ingewikkeld. Als lezer krijg je met die frisse blik van de ander een vaak grappig inzicht in je eigen merkwaardigheden. Vroeger hadden we (en we hebben hem trouwens nog steeds!) de geestige en scherpzinnige Portugees José Rentes de Carvalho, wat later kregen we het bewierookte Perzische orakel Kader Abdolah, van wie boze tongen beweren dat hij in het Nederlands amper een kop koffie kon bestellen en alles door zijn vrouw en dochters liet opschrijven; nog later kregen we schrijvers die hier als kind al naartoe gekomen zijn (zoals Hafid Bouazza), of zelfs in Nederland geboren werden (Özkan Akyol): die beschrijven hun ervaringen met het leven 'tussen twee culturen'.

En nu hebben we Vinnie Ko. Als Zuid-Koreaan kwam hij op zijn 19de naar Nederland om wiskunde te studeren. Dat was in 2009. Hij hoorde die eerste avond op straat twee vrouwen met elkaar praten. 'Ik had geen idee waar ze het over hadden, maar het klonk zowel rond

en zacht als stekelig. Dit is dus Nederlands, dacht ik.'

Nu, zeven jaar later, is zijn eerste bundel - columns uit de Groene Amsterdammer - in het Nederlands verschenen, voorwaar geen geringe prestatie, gezien het feit dat er woorden in voorkomen als 'broodjekroketontmaagding' en 'patatbeleving'. Met grote finesse beschrijft Ko hoe hij zijn eerste kroket te zout vindt, te heet, en met een nare textuur. Als hij het later opnieuw probeert in een wit broodje valt voor hem het kwartje; 'de nare textuur werd een zacht beleg, en de zoute smaak bracht een volle, rijke smaak voort in het witte bolletje. Een hemels genoegen was dat.'

Geen slecht begin voor een inburgering. Maar ook de taal moet geleerd worden, en dat is lastiger. Waarom zeggen wij 'eenentwintig' en niet 'twintig één'? Hoe leer je een Nederlandse 'g' uitspreken? ('je moet van achteruit lucht blazen, terwijl je je tong omhoog tilt'.) Waarom is 'brievenbus' zo'n moeilijk woord? Wat voor koek is 'billenkoek'? Waarom zit je óp je kamer, maar ín de kantine? Waar dient het onmogelijke woordje 'er' voor? Waarom kan een fiets staan en liggen, maar niet zitten? En een aardbei wél, in de yoghurt?

En dan die malle Nederlandse gebruiken. Waarom feliciteer je het hele gezin als er één jarig is? Die schreeuwer op de Dam, hóorde die bij ons ritueel van dodenherdenking? Hoe zit dat met Sinterklaas, en wat is precies een surprise? Waarom zegt een Nederlandse man 'wij zijn zwanger'? Waarom wens je iemand 'veel plezier' als die op vakantie gaat ('In Korea zeg je gewoon 'doei') maar niet als hij gaat eten of slapen?

Het zijn aardige, slimme verhaaltjes, stuk voor stuk, in dat bundeltje Met hartelijke groente.

Een kleine kanttekening: Ko's onuitputtelijk gebruik van Hollandse spreekwoorden als 'de leukste thuis op de deurknop na' of 'het is botertje tot de boom' is knap voor iemand die hier relatief kort woont, maar brengt wel een walm van duffe oubolligheid mee. Daar had een redacteur kordaat moeten ingrijpen.

Ook de titel is een beetje flauw, net als het omslag, waar die arme Vinnie Ko met zijn ernstige, bebrilde Aziatische hoofd naakt op klompen in een weiland staat, een bos tulpen voor zijn kruis. Gênant.

s.witteman@volkskrant.nl